

ПОГОДЖЕНО
рішенням педагогічної ради
Обласного ліцею з посиленою
військово-фізичною підготовкою в
м. Острог імені Костянтина Івановича
Острозького Рівненської обласної
ради
№ _____ від _____ 2026
Голова педагогічної ради
_____ Ігор ПРИСТУПА

Введено в дію наказом начальника
Обласного ліцею з посиленою
військово-фізичною підготовкою в
м. Острог імені Костянтина
Івановича Острозького
Рівненської обласної ради
№ _____ від _____ 2026

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ УЧАСНИКІВ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
Обласного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою
в м. Острог імені Костянтина Івановича Острозького
Рівненської обласної ради

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти, педагогічних працівників в Обласному ліцеї з посиленою військово-фізичною підготовкою в м. Острог імені Костянтина Івановича Острозького Рівненської обласної ради (далі – Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками, здобувачами освіти (учнями) та батьками.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту ліцею, Правил внутрішнього розпорядку ліцею, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) документів ліцею.

1.3. Мета Положення полягає в дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності ліцею (освітній, методичній, науково-дослідній, виховній тощо), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого освітнього середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу ліцею, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науково-методичній та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в ліцеї необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизму;
- законності;
- верховенства права;
- соціальної справедливості;
- пріоритету прав і свобод людини і громадянина;
- рівноправності;
- гарантування прав і свобод;
- науковості;
- професіоналізму та компетентності;
- партнерства і взаємодопомоги;
- поваги та взаємної довіри;
- відкритості і прозорості;
- відповідальності за порушення академічної доброчесності.

2.3. Ліцей здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

2.4. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- дотримання норм Конституції України;
- дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, а також інших обставин;
- об'єктивно та неупереджено оцінювати знання та вміння здобувачів освіти;
- якісно, вчасно та результативно виконувати свої функціональні обов'язки;
- впроваджувати у свою діяльність інноваційні методи навчання;
- відповідно до вимог законодавства підвищувати свою кваліфікацію;
- дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;

- не розголошувати конфіденційну інформацію, інформацію з обмеженим доступом та інші види інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян;
- надання достовірної інформації;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- уникати приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- негайно повідомляти адміністрацію ліцею у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;

2.5. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- дотримання норм Конституції України;
- дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до педагогічних працівників;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- поважати честь і гідність інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них;
- не фальсифікувати або не фабрикувати інформацію, дослідження, наукові результати з їх наступним використанням в роботі;
- не пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності;
- не здійснювати або не заохочувати будь-якими способами зміну отриманої академічної оцінки;

- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- негайно повідомляти адміністрацію ліцею у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам тощо.

3. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

3.1. З метою виконання норм цього Положення в ліцеї створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія).

3.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації ліцею щодо накладання відповідних санкцій.

3.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку ліцею, іншими нормативними (локальними) документами та цим Положенням.

3.4. Склад Комісії затверджується наказом начальника ліцею за поданням рішення педагогічної ради. Строк повноважень Комісії становить один навчальний рік.

3.5. До складу Комісії входять: начальник ліцею, заступники начальника з навчальної та виховної роботи, педагогічні працівники, голова ради трудового колективу, голова учнівського самоврядування, голова батьківського комітету.

3.6. Будь-який працівник ліцею, здобувач освіти може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

3.7. Головою Комісії є начальник ліцею, заступником – голова ради трудового колективу, секретар призначається з числа членів Комісії. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

3.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки визначені планом роботи, та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

3.9. Рішення комісії є правомірним за умови присутності на її засіданні не менше 2/3 загальної кількості членів комісії. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

3.10. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

3.11. Комісія не менше одного разу на рік звітує про свою роботу перед педагогічною радою ліцею.

3.12. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

3.13. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

3.14. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються начальнику ліцею для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

3.15. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та науково-дослідницької діяльності;

- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та науково-дослідницьку діяльність ліцею;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) документів ліцею.

4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

4.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно з вимогами чинного законодавства України.

4.2. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (часткове або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими способами, як результат власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірних переваг в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

4.3. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарна;
- адміністративна;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

4.4. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення або скорочення наданих закладом пільг, тощо.

5. Попередження академічної недоброчесності

Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

- інформування здобувачів освіти, педагогічних працівників та батьків про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- розповсюдження методичних матеріалів;
- проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності, правильності написання науково-дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- ознайомлення здобувачів освіти та педагогічних працівників із цим Положенням;
- посилення контролю вчителів, керівників секцій Малої академії наук, голів методичних об'єднань щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо.

6. Політика використання штучного інтелекту у закладі освіти

6.1. Політика використання штучного інтелекту спрямована на формування в учасників освітнього процесу культури свідомого, етичного та безпечного

застосування технологій ШІ. Використання ШІ має здійснюватися відповідно до Інструктивно-методичних рекомендацій щодо запровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти, відповідально, із дотриманням принципів академічної доброчесності, безпеки та поваги до авторських прав.

6.2. Принципи використання штучного інтелекту

Використання ШІ у закладі освіти здійснюється на основі таких принципів:

- Повага до прав людини і гідності. Усі технологічні рішення мають відповідати етичним нормам і не порушувати основоположних прав особи.
- Недискримінація та рівність можливостей. ШІ не може використовуватися для дій, що створюють або посилюють дискримінацію.
- Прозорість і достовірність. Учасники освітнього процесу повинні мати інформацію про випадки використання ШІ в освітній діяльності.
- Безпека та надійність. Усі системи ШІ мають використовуватися з дотриманням вимог кібербезпеки та захисту персональних даних.

6.3. Використання ШІ учасниками освітнього процесу

Адміністрація та педагогічні працівники:

- Забезпечують організацію та контроль етичного, правомірного та безпечного використання технологій ШІ у закладі освіти.
- Використовують ШІ для оптимізації навчального процесу, підготовки освітніх матеріалів, моніторингу результатів навчання та комунікації з учасниками освітнього процесу.
- Забезпечують підвищення кваліфікації педагогічних працівників з питань цифрової компетентності та використання ШІ.
- Вживають заходів щодо запобігання неправомірному використанню ШІ у освітньому процесі.

Здобувачі освіти:

- Використовують інструменти ШІ як допоміжні засоби навчання для пошуку інформації, тренування навичок, створення власних проєктів і самонавчання.
- Дотримуються принципів академічної доброчесності: у разі використання ШІ під час виконання навчальних робіт учень зазначає факт такого використання.

- Уникають розміщення, передачі або обробки персональних даних інших осіб у системах ІІІ без їхньої згоди.
- Сприяють розвитку власної цифрової грамотності, критичного мислення та відповідального ставлення до інформації.
- Використовують ІІІ як допоміжний інструмент, а не як заміну власної інтелектуальної діяльності.

6.4. Моніторинг, підзвітність і реагування

- Адміністрація закладу здійснює моніторинг процесу використання технологій ІІІ у навчальній діяльності.
- У разі виявлення некоректного або неетичного використання ІІІ адміністрація проводить роз'яснювальну роботу, спрямовану на попередження повторних випадків.
- Учасники освітнього процесу мають право звернутися до адміністрації закладу з питань використання ІІІ, отримати консультацію або подати пропозиції щодо вдосконалення практик його застосування.

6.5. Розвиток цифрових компетентностей

- Заклад освіти забезпечує створення умов для підвищення цифрової грамотності учнів, педагогічних працівників і батьків.
- Підтримується впровадження навчальних курсів і заходів, спрямованих на розвиток знань у сфері ІІІ, кібербезпеки, медіаграмотності та етичного використання цифрових технологій.
- Заохочується участь учнів у дослідницьких, науково-технічних та творчих проєктах, пов'язаних із вивченням і застосуванням технологій ІІІ.

7. Заключні положення

7.1. Це Положення погоджується рішенням педагогічної ради ліцею та вводиться в дію наказом начальника ліцею.

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради ліцею та вводяться в дію наказом начальника.